

JULES VERNE

STEAUA SUDULUI

Traducere de Michaela Rodica Buşoiu

Prefaţă de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX

CUPRINS

Fericirea obținută prin descoperiri științifice (Lucian Pricop)... 7

STEAUA SUDULUI

Capitolul I	13
Capitolul II.....	24
Capitolul III	34
Capitolul IV	44
Capitolul V.....	52
Capitolul VI	62
Capitolul VII.....	74
Capitolul VIII.....	83
Capitolul IX	90
Capitolul X.....	98
Capitolul XI.....	111
Capitolul XII.....	121
Capitolul XIII.....	128
Capitolul XIV	141
Capitolul XV	150
Capitolul XVI	159
Capitolul XVII	169
Capitolul XVIII.....	176
Capitolul XIX	187
Capitolul XX.....	196
Capitolul XXI	206
Capitolul XXII	216

Capitolul XXIII.....	224
Capitolul XXIV	230

FERICIREA OBȚINUTĂ PRIN DESCOPERIRI ȘTIINȚIFICE

Titlul original, în limba franceză, al romanului lui Jules Verne *Steaua Sudului* este *L'Étoile du Sud*. Inițial, a apărut în foileton între 1 ianuarie și 15 octombrie 1884 în *Magasin d'éducation et de récréation*, apoi în volum în același an.

Acțiunea cărții se petrece în Griqualand, în Africa de Sud, unde inginerul minier Cyprien Méré conduce cercetări de chimie organică asupra diamantelor. Cyprien este îndrăgostit de Miss Alice Watkins, cu care plănuiește să se căsătorească, „proiect“ căruia i se opune tatăl acesteia, John Watkins. Prin urmare, Méré trece în exploatarea minieră, alături de un quaker din Statele Unite. Exploatarea minieră constituind o amânare a studiilor sale și o pierdere de timp din punctul de vedere al cercetărilor științifice pe care le face cu mare pasiune, Cyprien începe fabricarea unui diamant artificial cu ajutorul căruia să obțină mâna lui Alice. În urma unei experiențe norocoase, el obține un enorm diamant negru, supranumit „Steaua Sudului“, dar piatra dispare la puțină vreme după tăiere.

Căutătorii de diamante, invidioși pe reușita lui Cyprien, îl suspectează pe servitorul negru al acestuia, Matakít – pe care acesta l-a educat după moda europeană – că ar fi autorul furtului, deoarece este cunoscut ca fiind cleptoman. Povestea romanului este urmărirea lui Matakít prin Tansvaal, cu Cyprien însoțit de trei rivali care vor să pună mâna pe diamant pentru a spera la mâna lui Alice.

În realitate, doar Cyprien o iubește pe tânăra fată, în timp ce rivalii săi se gândesc la o căsătorie bună, John Watkins fiind cel mai bogat proprietar de mine de diamant. După o serie de peripeții în care este probată firea fiecăruia, autorul furtului este în sfârșit demascat, dovedindu-se a fi cu totul altul decât cel la care se așteptau cu toții.

Jules Verne a prezentat în mai multe ocazii goana după îmbogățire, cu toate efectele negative pe care aceasta le aduce. De-a lungul istoriei, teritoriul Africii de Sud a fost o continuă scenă a luptei pentru înavuțire între căutătorii de diamante. În *Steaua Sudului*, lupta fără scrupule este exemplificată cu ajutorul bijutierului Jacobus Vandergaart, spoliat de pământurile sale de către tatăl lui Alice, John Watkins. Însă nici acesta din urmă nu se poate bucura de succesul său care se întinde pe mai bine de treizeci de ani: el primește o lovitură din partea lui Cyprien Méré, care – cu ajutorul științei și norocului – reușește să creeze bogăția pe cale artificială. În romanele lui Jules Verne, justiția divină, conform căreia binele trebuie să învingă întotdeauna, este o parte importantă din rezolvarea poveștii.

Dorința înavuțirii îi dă lui Jules Verne ocazia să analizeze cupiditatea oamenilor, care poate primi o lovitură în cazul în care „rarity”, care este mereu legată de obținerea „premiului cel mare”, este concurată de „producerea în masă a bogăției”. Tema este reluată în *Goana după meteor*, denunțând absurditatea goanei după aur: meteorul observat de cei doi astronomi amatori din roman este format în cea mai mare parte din aur, dar căderea lui pe Pământ riscă să transforme acest metal în ceva banal, care își pierde epitetul de „prețios”. În mod similar este tratată în *Steaua Sudului* problema diamantelor, care – în epoca lui Jules Verne – a dus la războiul dintre englezi și buri, cei din urmă colonizând regiunea Capului Bunei Speranțe. Ulterior, în urma războaielor purtate între 1899-1902, toate fostele colonii bure aveau să devină colonii britanice. Din acest punct de vedere, Jules Verne s-a dovedit a fi un adevărat vizionar prin opera lui, publicată cu 15 ani înaintea conflictului.

Descoperirea de către Cyprien Méré a unui procedeu chimic destinat creării diamantelor de sinteză i-a permis lui Jules Verne să sublinieze valoarea relativă a posesiunilor materiale, care își pierd importanța odată cu anihilarea bogăției de către abundență. În felul acesta, fericirea poate fi obținută prin sinteza chimică, adică prin voința individuală, independentă de elemente biografice adverse.

Lucian Pricop